

AŞI BİLGİLENDİRME BEYANI

Çocuğunuzun İlk Aşuları: Bilmeniz Gerekenler

Many vaccine information statements are available in Turkish and other languages. See www.immunize.org/vis

Türkçe ve diğer dillerde birçok aşı bilgilendirme beyanı mevcuttur. Bakınız www.immunize.org/vis

Bu beyanda yer alan aşular bebeklik ve erken çocukluk döneminde muhtemelen aynı zamanda yapılır. Küçük çocuklar için rutin olarak önerilen diğer aşular (kızamık, kabakulak, kızamıkçık, varisella, rotavirüs, influenza ve hepatit A) için de ayrı ayrı Aşı Bilgilendirme Beyanları vardır.

Çocuğunuza bugün bu aşular yapılıyor:

- DTaP Hib Hepatit B Çocuk felci PCV13

(Aşuyu yapan kişi uygun kutucukları işaretlemelidir.)

1. Neden aşı olalım?

Aşular hastalıkları önleyebilir. Çocukluk çağı aşularını önemlidir, çünkü çocukların potansiyel olarak yaşamı tehdit eden hastalıklara maruz kalmadan önce bağışıklık kazanmalarına yardımcı olur.

Difteri, tetanos ve boğmaca (DTaP)

- **Difteri (D)** nefes darlığına, kalp yetmezliğine, felce veya ölüme neden olabilir.
- **Tetanos (T)** kasların ağrılı şekilde sertleşmesine neden olur. Tetanos ağzı açamama, yutma ve nefes almada güçlük çekme gibi ciddi sağlık sorunlarına veya ölüme yol açabilir.
- **Pertusis (aP)** "Boğmaca" olarak da bilinir; nefes almayı, yemeyi veya içmeyi güçleştirecek kadar şiddetli, kontrol edilemeyen öksürüğe neden olabilir. Boğmaca özellikle bebeklerde ve küçük çocuklarda son derece ciddi olabilir ve zatürreye, nöbetlere, beyin hasarına veya ölüme neden olabilir. Ergenlerde ve yetişkinlerde kilo kaybına, mesane kontrolünün kaybına, bayılmaya ve şiddetli öksürükten dolayı kaburga kırıklarına neden olabilir.

Hib (*Haemophilus influenzae* tip b) hastalığı

Haemophilus influenzae tip b birçok farklı enfeksiyon türüne neden olabilir. Bu enfeksiyonlar genellikle 5 yaşın altındaki çocukları etkiler; ancak bazı tıbbi rahatsızlıkları olan yetişkinleri de etkileyebilir. Hib bakterileri kulak enfeksiyonları

veya bronşit gibi hafif rahatsızlıklara veya kan enfeksiyonları gibi ağır hastalıklara neden olabilir. "İnvaziv Hib hastalığı" olarak da adlandırılan ağır Hib enfeksiyonu hastanede yatarak tedavi gerektirir ve bazen ölüme sonuçlanabilir.

Hepatit B

Hepatit B birkaç hafta süren hafif bir hastalığa ya da yaşam boyu süren ciddi bir hastalığa yol açabilen bir karaciğer hastalığıdır. Akut hepatit B enfeksiyonu ateş, bitkinlik, iştahsızlık, bulantı, kusma, sarılık (sarı renkli cilt veya gözler, koyu renkli idrar, kil renginde dışkı) ve kaslarda, eklemlerde ve karında ağrıya neden olabilen kısa süreli bir hastalıktır. Kronik hepatit B enfeksiyonu hepatit B virüsünün kişinin vücudunda kalmasıyla ortaya çıkan uzun süreli bir hastalıktır. Kronik hepatit B'ye ilerleyen kişilerin çoğunun belirtisi yoktur; ancak yine de bu çok ciddidir ve karaciğer hasarına (siroz), karaciğer kanserine ve ölüme yol açabilir.

Çocuk Felci

Çocuk felci (veya poliomiyelit) kişinin omuriliğini enfekte ederek felce yol açabilen polio virüsünün neden olduğu, sakat bırakan ve yaşamı tehdit eden bir hastalıktır. Polio virüsü bulaşmış çoğu insanda hiçbir belirti görülmez ve birçoğu komplikasyonsuz iyileşir. Bazı insanlarda boğaz ağrısı, ateş, yorgunluk, bulantı, baş ağrısı veya karın ağrısı görülür.

U.S. Department of
Health and Human Services
Centers for Disease
Control and Prevention

Daha küçük bir grup insanda beyni ve omuriliği etkileyen daha ciddi belirtiler ortaya çıkar: parestezi (bacaklarda karıncalanma hissi), menenjit (omurilik veya beyin zarının enfeksiyonu) veya felç (vücudun bazı kısımlarını hareket ettirememeye) ya da kollarda, bacaklarda veya her ikisinde güçsüzlük. Felç kalıcı sakatlığa ve ölüme yol açabilir.

Pnömonok hastalığı

Pnömonok hastalığı pnömonok bakterilerinin neden olduğu herhangi bir hastalığı ifade eder. Bu bakteriler akciğer enfeksiyonu olan zatürre de dâhil olmak üzere birçok hastalığa neden olabilir. Pnömonok bakterileri zatürrenin yanı sıra kulak enfeksiyonlarına, sinüs enfeksiyonlarına, menenjite (beyin ve omuriliği kaplayan zarların enfeksiyonu) ve bakteriyemiye (kan enfeksiyonu) de neden olabilir. Çoğu pnömonok enfeksiyonu hafiftir. Bununla birlikte bazıları beyin hasarı veya işitme kaybı gibi uzun süreli sorunlara neden olabilir. Pnömonok hastalığının neden olduğu menenjit, bakteriyemi ve zatürre ölümcül olabilir.

2. DTaP, Hib, hepatit B, çocuk felci ve konjuge pnömonok aşıları

Bebeklerin ve çocukların genellikle şu aşılara ihtiyacı vardır:

- 5 doz **difteri, tetanos ve aselüler boğmaca aşısı (DTaP)**
- 3 veya 4 doz **Hib aşısı**
- 3 doz **hepatit B aşısı**
- 4 doz **çocuk felci aşısı**
- 4 doz **konjuge pnömonok aşısı (PCV13)**

Bazı çocuklara, aşılama yaşları veya diğer durumlar nedeniyle, tam koruma sağlamak için, aşılamanın normal doz sayısından daha azı veya daha fazlası gerekebilir.

Belirli sağlık durumları veya diğer risk faktörleri olan **daha büyük çocuklar, ergenler ve yetişkinler** için de bu aşılardan bazılarını 1 veya daha fazla dozu önerilebilir.

Bu aşılar tek başına birer aşı olarak ya da bir kombinasyon aşımın (birden fazla aşığı tek enjeksiyonda birleştiren bir aşı türü) parçası olarak uygulanabilir.

3. Sağlık uzmanınız ile konuşunuz

Aşı yapılacak kişide aşağıdaki durumlar mevcutsa bunları aşığı yapan kişiye söyleyiniz:

Bu aşılamanın tamamı için:

- **Aşımın daha önceki bir dozundan sonra alerjik reaksiyon geçirmişse veya ciddi, yaşamı tehdit eden herhangi bir alerjisi varsa**

DTaP için:

- **Tetanos, difteri veya boğmacaya karşı koruma sağlayan herhangi bir aşımın daha önceki bir dozundan sonra alerjik bir reaksiyon gösterdiyse**
- **Daha önceki herhangi bir boğmaca aşısı (DTP veya DTaP) dozundan sonraki 7 gün içinde koma, bilinç düzeyinde azalma veya uzamış nöbetler olduysa**
- **Nöbet veya başka bir sinir sistemi sorunu varsa**
- **Daha önce Guillain-Barré Sendromu (GBS de denir) adı verilen bir rahatsızlık geçirdiyse**
- **Tetanos veya difteriye karşı koruma sağlayan herhangi bir aşımın daha önceki dozundan sonra şiddetli ağrı veya şişlik olduysa**

PCV13 için:

- **Önceki bir PCV13 aşısından sonra veya PCV7 olarak bilinen daha eski bir konjuge pnömonok aşısına veya difteri toksoidi (örneğin DTaP) içeren herhangi bir aşığı karşı alerjik reaksiyon gösterdiyse**

Bazı durumlarda çocuğunuzun sağlık uzmanı aşılamaı daha sonraki bir ziyarete ertelemeye karar verebilir.

Soğuk algınlığı gibi hafif rahatsızlıkları olan çocuklar aşılanabilir. Orta veya ağır derecede hasta olan çocuklar aşılanmadan önce genellikle iyileşene kadar beklemelidir.

Çocuğunuzun sağlık uzmanı size daha fazla bilgi verebilir.

4. Aşı reaksiyonu riskleri

Bu aşıların tamamı için:

- Aşılamadan sonra aşı yapılan yerde sızı, kızarıklık, şişlik, sıcaklık, ağrı veya hassasiyet olabilir.

DTaP, Hib, hepatit B ve PVC13 aşıları için:

- Aşılamadan sonra ateş olabilir.

DTaP aşısı için:

- DTap aşılamaından sonra bazen huysuzluk, yorgunluk hissi, iştahsızlık ve kusma görülebilir.
- Çok daha az sıklıkla olmakla beraber, DTap aşılamaından sonra nöbetler, 3 saat veya daha uzun süren kesintisiz ağlama veya yüksek ateş (105°F'nin üzerinde) gibi daha ciddi reaksiyonlar meydana gelir. Nadiren, özellikle daha büyük çocuklarda dördüncü veya beşinci dozlardan sonra tüm kol veya bacak şişer.

PVC13 aşısı için:

- PCV13 aşılamaından sonra iştahsızlık, huysuzluk (sinirlilik), yorgunluk hissi, baş ağrısı ve titreme olabilir.
- Pnömonokok aşısı (PCV13) ile aynı zamanda inaktif grip aşısı yapılan küçük çocuklarda, aşı sonrası ateşli havale geçirme riski artmış olabilir. Daha fazla bilgi için sağlık uzmanınıza danışınız.

Herhangi bir ilaçta olduğu gibi aşının da ağır bir alerjik reaksiyona, diğer ciddi bir tıbbi hasara ya da ölüme neden olma ihtimali çok düşük olsa da vardır.

5. Ciddi bir reaksiyon olursa?

Alerjik bir reaksiyon aşılamaan kişi klinikten ayrıldıktan sonra meydana gelebilir. Eğer ağır alerjik reaksiyon belirtileri (kurdeşen, yüzün ve boğazın şişmesi, nefes darlığı, hızlı kalp atışı, sersemlik veya güçsüzlük) görürseniz **9-1-1**'i arayınız ve kişiyi en yakın hastaneye götürünüz.

Sizi endişelendiren diğer belirtiler için sağlık uzmanınızı arayınız.

Olumsuz reaksiyonlar "Aşı Sonrası Olumsuz Olay Bildirim Sistemi" ne (VAERS) bildirilmelidir. Sağlık uzmanınız genellikle bu durumu bildirecektir; fakat bunu kendiniz de yapabilirsiniz. www.vaers.hhs.gov adresindeki VAERS web sitesini ziyaret ediniz veya **1-800-822-7967** numaralı telefonu arayınız. VAERS sadece reaksiyonları bildirmek içindir ve VAERS personeli tıbbi tavsiye vermez.

6. Ulusal Aşı Zararları Tazmini Programı

Ulusal Aşı Zararları Tazmini Programı (VICP) bazı aşılardan zarar görmüş olabilecek kişilerin zararlarının tazmini için oluşturulmuş federal bir programdır. Aşıya bağlı yaralanma veya ölüm iddialarına ilişkin hak talebi başvurusu için iki yıl kadar kısa olabilen bir süre sınırı vardır. Program ve bir hak talebinde bulunma hakkında bilgi edinmek için www.hrsa.gov/vaccinecompensation adresindeki VICP web sitesini ziyaret ediniz veya **1-800-338-2382** numaralı telefonu arayınız.

7. Nasıl daha fazla bilgi edinebilirim?

- Sağlık uzmanınıza danışınız.
- Yerel ya da devlet sağlık birimlerini arayınız.
- Aşı prospektüsleri ve ek bilgiler için Gıda ve İlaç Dairesi'nin (FDA) web sitesini ziyaret ediniz. www.fda.gov/vaccines-blood-biologics/vaccines
- Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezleri (CDC) ile temas kurunuz:
 - **1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO)** numaralı telefonu arayınız ya da
 - CDC'nin www.cdc.gov/vaccines adresindeki web sitesini ziyaret ediniz.

Turkish translation provided by Betül Polatdemir, MD, Losante Children's and Adult Hospital, Ankara, Turkey, and Nur Polatdemir Çevik, Near East University, Nicosia, Cyprus

